РОЗНЫЯ, АЛЕ — РОЎНЫЯ

Фота БелТА.

У рамках работы кансультатыўнага савета па пытаннях сацыяльнай адаптацыі і інтэграцыі дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця ўчора, да Сусветнага дня распаўсюджвання інфармацыі аб праблеме аўтызму, у Савеце Рэспублікі была арганізавана выстаўка работ навучэнцаў, якія маюць расстройствы аўтыстычнага спектра.

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава, якая прысутнічала на адкрыцці выстаўкі, адзначыла: «Я ўвесь час дзіўлюся таленту нашых хлопчыкаў і дзяўчынак. Нават тыя, якія сёння ў сілу сваіх асаблівасцяў маюць нейкія адхіленні ў развіцці, на самай справе таленавітыя, творчыя, кожны ў сваім кірунку. І вельмі важна, што сапраўды ў нашай краіне сёння можна рэалізаваць усе свае жаданні і патрэбы, якія ёсць у кожнага чалавека. Але тым, каму трэба, мы павінны аказваць дапамогу і садзейнічанне, каб кожны чалавек знайшоў сябе, раскрыў свае таленты, рэалізаваў свае жаданні».

Наталля Качанава нагадала, што напярэдадні адбылося ўрачыстае мерапрыемства з нагоды ўручэння дыпломаў выпускнікам Мінскага дзяржаўнага каледжа лічбавых тэхналогій з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. «Учора мы ўручылі дыпломы аб адукацыі тым, хто вучыцца ў Мінскім каледжы лічбавых тэхналогій. З радасцю, размаўляючы з дырэктарам, мы гаварылі аб тым, што яны сёлета набіраюць дзяўчат і хлопцаў, у якіх ёсць аўтыстычныя расстройствы. І ў нас ёсць дастаткова шмат устаноў, якія навучаюць тых, у каго ёсць нейкія асаблівасці ў развіцці, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — Учора ўзнікла такая ідэя — на базе Мінскага каледжа лічбавых тэхналогій стварыць асацыяцыю каледжаў, якія працуюць з такімі навучэнцамі, і ў далейшым адсочваць іх лёс. Ужо падключыліся прадпрыемствы, арганізацыі, якія працаўладкоўваюць гэтых маладых людзей. Важна, што выпускнікі гэтага каледжа (праўда, там не аўтыстычныя расстройствы, а некаторыя праблемы са слыхам, зрокам) ужо ўсе працаўладкаваныя, будуць працаваць на нашым высокатэхналагічным прадпрыемстве «Інтэграл». Прафесія, якую яны атрымалі, вельмі запатрабавана на рынку працы, гэта адзін з перспектыўных кірункаў развіцця нашай эканомікі. Таму цудоўна, што мы сёння яшчэ раз бачым, якія поспехі ёсць у нашых хлопцаў, у нашых маладых людзей».

Спікер упэўнена: такія выстаўкі павінны праходзіць. «Яны ўжо арганізоўваюцца пад эгідай Беларускага саюза жанчын. І ў далейшым мы будзем арганізоўваць не проста выстаўкі, а выстаўкі-продажы», — дапоўніла Наталля Качанава.

Паводле БелТА.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Урад Дэмакратычнай Рэспублікі Конга ўпершыню ўзначаліла жанчына

Жудыт Сумінва Тулука прызначана прэм'ер-міністрам Дэмакратычнай Рэспублікі Конга, паведаміці еўрапейскія СМІ. «Я ведаю, што задача вялікая, выклікі вялізныя, але разам мы справімся», — заявіла новы кіраўнік урада па нацыянальным тэлебачанні краіны неўзабаве пасля абвяшчэння аб яе прызначэнні на гэтую пасаду прэзідэнтам ДРК Фелікcам Чысекедзі. Былы міністр планавання Тулука змяніла Жан-Мішэля Сама Лукондэ, які займаў пасаду прэм'ер-міністра з лютага 2021 года і падаў у адстаўку сёлета 21 лютага. Яна стала першай жанчынай-прэм'ерам у гісторыі ДРК.

Колькасць немаўлят у Італіі абнавіла гістарычны мінімум

Колькасць дзяцей, народжаных у Італіі, у мінулым годзе знізілася на 3,6 працэнта і абнавіла гістарычны мінімум, паводле даных нацыянальнага статыстычнага агенцтва Istat. Летась колькасць немаўлят скарацілася да 379 тысяч у параўнанні з 393 тысячамі годам раней. Паказчык 2022-га быў самы нізкі з моманту ўтварэння адзінай італьянскай дзяржавы ў 1861 годзе. Пры гэтым 13,3 працэнта дзяцей летась з'явілася на свет ад замежных грамадзян, якія жывуць у Італіі. Дзесяцігоддзем раней гэтая доля складала 15 працэнтаў. Сумарны каэфіцыент нараджальнасці (сярэдняя колькасць дзяцей на адну жанчыну) у краіне ў мінулым годзе знізіўся да 1,2 з 1,24 годам раней і амаль паўтарыў гістарычны мінімум, які быў зафіксаваны ў 1995-м і складаў 1,19.

Венгерскія навукоўцы даказалі, што сабакі разумеюць значэнне слоў

Мозг сабак, як паказалі вынікі эксперымента, які правялі венгерскія навукоўцы, па-рознаму рэагаваў на правільныя і няправільныя абазначэнні цацак, паведаміў Euronews. У даследаванні выкарыстоўваліся неінвазіўныя электроды. «Мы лічылі, што калі сабака насамрэч разумее значэнне слова, якое абазначае прадмет, то ён будзе чакаць убачыць менавіта гэты прадмет. А калі гаспадар пакажа іншы прадмет, у мозгу сабакі ўзнікне так званая рэакцыя здзіўлення. І гэта менавіта тое, што мы вызначылі», — адзначыла Мар'яна Бараш з універсітэта Этваша Лоранда. Сабакі, паводле меркавання вучоных, ад нараджэння надзелены здольнасцю да рэферэнцыйнага разумення — фарміравання разумовых уяўленняў аб аб'ектах, якія абазначаюцца словамі. Верагодна, гэтая здольнасць дапамагла ўсталяваць унікальную сувязь паміж жывёлай і чалавекам.

ТОЛЬКІ НАЙЛЕПШЫЯ З НАЙЛЕПШЫХ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Знак якасці не прысвойваецца тытунёвым вырабам, нетытунёвым нікаціназмяшчальным вырабам, вадкасцям для электронных сістэм курэння, расказала спікер. Не могуць атрымаць знак якасці ўзбраенне і ваенная тэхніка, а таксама харчовыя прадукты, створаныя з выкарыстаннем генна-мадыфікаваных мікраарганізмаў. Акрамя таго, знак не прысвойваецца прадукцыі, да якасці якой прад'яўляліся прэтэнзіі кантрольна-наглядными органамі на працягу года, якія папярэднічае падачы заяўкі на атрыманне Дзяржаўнага знака якасці, падкрэсліла Алена Маргунова.

ЯК ПАДАЦЬ ДАКУМЕНТЫ?

Перш за ўсё, вытворца павінен самастойна вызначыць, якая яго прадукцыя можа прэтэндаваць на прысваенне знака якасці, адзначыла прадстаўнік Дзяржстандарта.

— Звяртаю ўвагу, што гэта не асартыментны шэраг, а толькі адзін від прадукцыі, якая выпускаецца на дадзеным прадпрыемстве. І гэта прадукцыя павінна вырабляцца серыйна, — сказала Алена Маргунова.

За кошт уласных сродкаў вытворца праводзіць параўнальны аналіз паказчыкаў якасці абранай ім прадукцыі па ўсіх пяці «гранях» знака з найлепшымі айчыннымі і замежнымі аналагамі.

— Па ступені навізны, тэхналагічных аспектах, па тых момантах, дзе тэхналогія была ўдасканалена і гэтак далей, — патлумачыла першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі. — На гэтыя паказчыкі вытворца атрымлівае пратаколы выпрабаванняў, абавязкова — у акрэдытаванай лабараторыі.

Наступны крок — запаўненне заяўкі (яе ўзор ёсць у пастанове Савета Міністраў). Запоўненая заяўка з пералікам доказных матэрыялаў (пратаколаў іспытаў) падаецца ў выканаўчы камітэт па месцы знаходжання прадпрыемства.

— Рэгістрацыйны орган выканкама калегіяльна — падкрэсліваю — ажыццяўляе праверку паўнаты прадстаўленых вытворцам дакументаў, і калі ўсё выканана ў адпаведнасці з патрабаваннямі, накіроўвае дакументы ў сакратарыят Дзяржстандарта, які забяспечвае арганізацыйна-тэхнічнае суправаджэнне гэтых дакументаў у Рэспубліканскую атэстацыйную камісію, — працягнула спікер. — Альбо сакратарыят, ацаніўшы прадстаўленыя дакументы, можа адмовіць у далейшым іх прасоўванні.

Гэта можа адбыцца, напрыклад, калі доказных звестак не хапае або яны прадстаўлены не ў поўным аб'ёме.

ХТО І ЯК ПРЫСУДЖАЕ?

— Рэспубліканская камісія ствараецца на базе Савета Міністраў, у яе ўваходзяць віцэ-прэм'еры, прэм'ер-міністр і прадстаўнікі адпаведных дзяржаўных органаў, у чыім веданні знаходзіцца дзейнасць дадзенага прадпрыемства, — паведаміла Алена Маргунова. — Камісія праводзіць поўную ацэнку прадукцыі па ўсіх паказчыках, неабходных для прысваення знака якасці.

Адначасова звесткі аб прадукцыі, якая прэтэндуе на атрыманне знака, размяшчаюцца ў сетцы Інтэрнэт для яе анлайн-ацэнкі спажыўцамі, і сакратарыят Дзяржстандарта інфармуе грамадскасць аб магчымасці анлайн-галасавання па заяўленых відах прадукцыі на вызначэнне такога яе паказчыка, як эстэтычнасць. Крытэрый «эстэтычнасць» для харчовых прадуктаў — гэта іх арганалептычныя паказчыкі, для іншых відаў прадукцыі — візуалізаваныя: упакоўка, знешні выгляд, ацэнка формы і дызайну, расказала Алена Маргунова. Гэты крытэрый ацэньваецца толькі праз анлайн-галасаванне. Кожны, хто жадае, можа выказаць сваё меркаванне і паўдзельнічаць у прасоўванні прадукцыі, што прэтэндуе на атрыманне знака якасці.

Астатнія чатыры «грані» якасці ацэньваюць адказныя органы.

— Што датычыцца бяспекі прадукцыі, ацэнку праводзіць непасрэдна Дзяржстандарт на падставе тых патрабаванняў, якія прапісаны ў нарматыўна-прававой дакументацыі на гэты від прадукцыі. Гэта можа быць харчовая бяспека, электрабяспека, радыяцыйная бяспека і гэтак далей. Мінпрыроды ацэньвае такі крытэрый, як экалагічнасць. Тут разглядаецца менавіта экалагічны складнік дадзенай вытворчасці. Інавацыйнасць, трэці крытэрый, ацэньвае Дзяржаўны камітэт па навуцы і тэхналогіях: на падставе распрацаванай метадалогіі выяўляе ступень паляпшэння гэтай прадукцыі, укараненне інавацый, удасканаленне момантаў тэхналогій (альбо гэта новая тэхналогія, або яна ўдасканалена і на які працэнт), прымяненне новых тэхналагічных рашэнняў. Паказчык «тэхналагічнасць» ацэньваюць рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання або іншыя арганізацыі, падпарадкаваныя Савету Міністраў, у чыім веданні знаходзіцца дзейнасць гэтага вытворцы (той дзяржорган, які выступае рэгулятарам па гэтым напрамку). Тут разглядаецца працаёмкасць, матэрыялаёмістасць, энергаёмістасць, прагрэсіўнасць тэхналогіі — усё, што датычыцца тэхналагічных аспектаў у залежнасці ад віду прадукцыі, — растлумачыла Алена Маргунова.

Калі прадукцыя, якая прэтэндуе на прысваенне Дзяржаўнага знака якасці, не будзе адпавядаць хаця б аднаму з крытэрыяў, Дзяржстандарт мае права накіраваць вытворцу апавяшчэнне аб адмове ў прысваенні гэтай прадукцыі знака якасці, звярнула ўвагу яна.

Рашэнне Рэспубліканскай атэстацыйнай камісіі — апошні этап. Камісія будзе ўзначальвацца прэм'ер-міністрам або намеснікамі прэм'ер-міністра. Яна, як ужо гаварылася, уключае кіраўнікоў дзяржаўных органаў, у чыім падпарадкаванні знаходзіцца дадзеная вытворчасць. У яе таксама могуць уключацца кіраўнікі іншых рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання або службовыя асобы апарату Савета Міністраў, кампетэнтныя менавіта ў родзе дзейнасці гэтага вытворцы. Вывучыўшы ўсе матэрыялы, атэстацыйная камісія прымае рашэнне большасцю галасоў — або аб прысваенні знака якасці, або аб прыняцці адмоўнага заключэння. Вынік афармляецца пратаколам, які падпісваецца старшынёй (у адсутнасці старшыні — намеснікам старшыні) камісіі. На падставе гэтага пратакола рыхтуецца пастанова Савета Міністраў, і — калі заключэнне камісіі станоўчае — прысуджаецца знак якасці.

ШТО ГЭТА ДАЕ ВЫТВОРЦУ?

Знак якасці прысуджаецца на два гады.

— Гэта дастатковы тэрмін з улікам крытэрыю «інавацыйнасць» і бурнага развіцця эканомікі, — падкрэсліла Алена Маргунова.

Знак якасці вытворца два гады мае права наносіць на маркіроўку і пакаванне менавіта той прадукцыі, якой ён быў прысуджаны, выкарыстоўваць знак ва ўсіх суправаджальных дакументах. Знак якасці павінен быць добра бачны, ён можа быць чырвонага або чорнага колеру, расказала прадстаўнік Дзяржстандарта.

Акрамя таго, у пастанове ўрада прапісаны шэраг стымуляцыйных ільгот і прэферэнцый, якія атрымлівае вытворца, чыя прадукцыя ўдастоена знака якасці.

— У першую чаргу гэтыя прэферэнцыі носяць іміджавы характар, — адзначыла **начальнік упраўлення ацэнкі адпаведнасці і ліцэнзавання Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь Вольга БАБКО**. — Яны накіраваны на тое, каб дапамагчы нашым вытворцам прасоўваць сваю прадукцыю і заяўляць аб сабе, дазволяць вылучыць яе на паліцах крам.

Так, дзяржаўныя органы павінны будуць размяшчаць інфармацыю аб прадукцыі, удастоенай знака якасці, на сваіх сайтах, а ў магазінах і павільёнах будуць выдзеленыя спецыяльныя месцы для гэтай прадукцыі. Таксама адзначаная прадукцыя будзе ў прыярытэце, напрыклад, падчас выставачных мерапрыемстваў за мяжой.

Упершыню ўручэнне дыпломаў аб прысваенні Дзяржаўнага знака якасці адбудзецца ўжо сёлета — чакаецца, што яно будзе прымеркавана да Сусветнага дня якасці.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.